

74 — Þetta er tjáð yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar
21. maí. fyrir hlutaðeigðindum.

75 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um*
21. maí. *skipting Þingeyjarsýslu í tvö sýslufjelög.*¹ — Með því að lög um að skipta Þingeyjarsýslu og Skaptafellssýslu hvorri um sig í tvö sýslufjelög, mæla svo fyrir, að landshöfðingi gjöri ráðstafanir til þess, að koma lögum þessum í verk svo fljótt sem verða má, skulu hjer með settar þessar ákvarðanir þar að lútandi:

1. Frá 1. d. janúarm. 1879 skal Þingeyjarsýsla vera 2 sýslufjelög, er Reykjaheiði skilji. Í hvorri sýslunefnd um sig skal, auk sýslumanns sem oddvita, vera 1 maður úr hverjum hreppi í sýslunni (í norðurhlutanum 5, í suðurhlutanum 7), kosinn samkvæmt fyrirmælum tilskipunar um sveitastjórn 4. maí 1872. Það er falið sýslunefnd þeirri, sem nú er, eða eftir atvikum amtsráðinu (sbr. 31. gr. sveitastjórnartilskipunar.) að gjöra út um það, hvort ný sýslunefndarkosning skuli fram fara í hreppum þeim, er hinir núverandi sýslunefndarmenn hafa verið kosnir úr, eða hvort sýslunefndarmenn þeir, sem nú eru, geti starfað í nefndunum fyrir nýju sýslufjelögin án nýrrar kosningar.

2. Frá sama degi skal hvort sýslufjelag um sig hafa sína fjármuni og sín málefni út af fyrir sig. Því, sem hið núverandi sýslufjelag á til, að með töldu sýslugjaldinu um árið 1878, svo og skuldbindingum þeim, er hvíla á sýslunni, skal þess vegna skipt milli hinna 2 nýju sýslufjelaga fyrir lok þessa reikningsárs. Skipti þessi skulu gjörð af sýslunefndinni, sem nú er, með samþykki amtsráðs (sbr. sveitarstj.tilsk. §§ 43 & 52).

3. Sýslunefndin, sem nú er, skal hlutast til um, að samin verði í tæka tíð handa hinum nýju sýslunefndarumdæmum áætlun sú um tekjur og gjöld sýslufjelagsins á árinu 1879, sem fyrir skipuð er í 40. gr. sveitarstj.tilsk.

Um leið og jeg tjái yður þetta, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir sýslunefndinni í Þingeyjarsýslu og annara ráðstafana, mælist jeg til, að þjer sendið mjer ítarlega skýrslu um sýslu-skiptinguna, þegar hún er um garð gengin.

76 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um kostn-*
23. maí. *að út af embættisferð hjeraðslæknis.* — Í brjefi frá 15. f. m. hafið þjer, herra amtmaður, leitað úrskurðar míns um það, hvort greiða beri úr jafnaðarsjóði suðuramtsins kostnað, að upphæð 60 kr., við ferð hjeraðslæknisins í Borgarfjarðarsýslu út á Akranesskaga í síðastliðnum janúarmánuði, til þess eftir skipun landlæknis, að grennslast eftir almennu heilbrigðisástandi fólks í Akraneshreppi. Látið þjer í ljósi það álit, að sögur þær, er í vetur bárust um ískyggilegt ástand í nefndum hreppi vegna megns bjargarskorts, hafi verið mjög ýktar, og að landlæknirinn hafi ekki, áður en hann gjörði nefnda fyrirskipun, grennslast nægilega eftir, hvort áminnnstar sögur hafi verið á nægum rökum byggðar. Þar að auki eruð þjer í vafa um, hvort kostnaðinn við þessa ráðstöfun, þó hún yrði álitin þess eðlis, að hann mætti borgast úr almennum sjóði, ætti ekki öllu fremur að greiðast úr hlutaðeigandi sýslusjóði, heldur en úr jafnaðarsjóði suðuramtsins.

1) Sama dag var amtmanninum yfir suður- og vesturumdæminu ritað á sömu leið um skiptingu Skaptafellssýslu í tvö sýslufjelög.

Eptir því, sem fram hefir komið, verður varla annað álitíð, en að komast hefði mátt hjá ráðstöfun þeirri, sem hjer var gjörð. Þar að auki hefði landlæknirinn átt, áður en hann rjeðst í að gjöra þá fyrirskipun, er gat haft töluverðan kostnað í för með sjer, að bera sig saman við yður. En þrátt fyrir þetta verður, eptir því, sem komið hefir fram um ástand það, er þá var í Akraneshreppi, og útlitið fyrir, að fiskileysið, er valdið hafði miklum hjargarskorti í hreppnum, mundi haldast við um langan tíma, ekki sagt, að fyrirskipun landlæknis sje svo ástæðulaus, að kostnaður sá, er leitt hefir af henni, eigi að lenda á honum sjálfum. Með því nú að fyrirskipunin miðaði til að hafa eptirlit með heilbrigði fólks, getur kostnaðurinn varla lent á öðrum almennum sjóði en hlutaðeigandi amtsjafnaðarsjóði. Sjer í lagi virðist engin heimild vera til að leggja hann á hlutaðeiganda sýslusjóð, og getur 39. gr. 5. liður sveitarstjórnartilsks., er þjer skírskotið til, ekki um annan kostnað en þann, sem leiðir af ráðstöfunum til að afstýra hallæri.

Jeg verð þannig að álíta, að þjer, herra amtmaður, getið samkvæmt ákvörðunum þeim, er heimila að greiða ferðakostnað lækna í þarfir hins opinbera úr amtsjafnaðarsjóði, greitt kostnað þann, er hjer er um að ræða, úr jafnaðarsjóði suðuramtsins; en að öðru leyti vil jeg, með því að úrskurðarvaldið á tekjum og gjöldum jafnaðarsjóðsins nú er hjá amtsráðinu, skjóta því til yðar, hvort ástæða sje til að bera málið undir úrskurðarvald þetta, áður en þjer greiðið áminnztan kostnað.

— *Brjef landshöfðingja til búnaðarfjelags suðuramtsins um styrk til að veita tilsögn í mjólkurverkum.* — Samkvæmt beiðni fjelagsins í brjefi 22. p. mán. vil eg hjer með veita því 200 króna styrk af fje því, sem ætlað er til að efla jarðarrekt samkvæmt 10. gr. C. 5. í fjárlögunum, til að ráða kvennmann til þess að ferðast um suðurumrdæmið í sumar og veita þeim, er þess kynnu að óska, tilsögn í meðferð á mjólk og annari innanbøjarbúsýslu.

Jeg læt brjefi þessu fylgja jarðabókarsjóðsávísun fyrir nefndum styrk, og ber fjelaginu að gjöra grein fyrir, hvernig fje þessu hefir verið varið, um leið og mjer er send skilagrein fyrir þeim 600 kr., er getur um í brjefi mínu til suður- og vesturumrdæmisins 30. marz þ. á. (Stjórnart. B. 48).

— *Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um ferðastyrk handa skólapiltum.* — Í þóknanlegu brjefi 21. p. mán. hafa stiptsyfirvöldin gjört þá fyrirspurn til mín, hvort þau eigi ekki að útbýta fje því, sem veitt er með 13. gr. B. III c 10. í fjárlögunum til ferðastyrks handa fátækum skólasveinum, sem eiga heimili fjarri skólanum, eins og öðrum styrk, sem veittur er hinum lærðu stofnunum hjer í fjárlögunum, svo sem ölmusum og húsaleigustyrk.

Út af þessu læt jeg eigi undan falla að tjá yður þjónustusamlega, að jeg hefi ekkert að athuga gegn því, að stiptsyfirvöldin útbýti áminnztum styrk, og ber þeim að sjá um, að af þeim 2000 kr., er veittar eru alls um fjárhagstímabilið, 2 ár, sje eigi eytt nema helmingnum á þessu reikningsári, og að eigi sje veittur ferðastyrkur öðrum en hinum mest þurfandi piltum, sem lengst að sækja skólann.